

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 9Co/43/2011
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8110232987
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 08. 2011
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Šebeň
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2011:8110232987.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci žalobcu: Ing. M. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. XX, M., občan F. E., právne zastúpeným JUDr. X. P., advokátom, so sídlom M. XX, M., proti žalovaným: 1. JUDr. M. Y., nar. XX.X.XXXX, bytom P. X, P., občianka F. E., 2. Ing. L. Y., nar. XX.X.XXXX, bytom P. X, P., občan F. E., v konaní o určenie vlastníctva k nehnuteľnosti, o žiadosti o oslobodenie od súdnych poplatkov, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Prešov č. k. 9Co/43/2010-35 zo dňa 15.5.2011, jednomyseľne takto

rozhodol:

M e n í uznesenie súdu prvého stupňa tak, že priznáva žalobcovi oslobodenie od súdnych poplatkov vo výške 75 %.

o d ô v o d n e n i e :

Prvostupňový súd napadnutým uznesením č. k. 7C/119/2010-35 zo dňa 17.5.2011 priznal žalobcovi oslobodenie od súdnych poplatkov vo výške 50 %.

Rozhodnutie o priznaní oslobodenia od súdnych poplatkov v rozsahu 50 % odôvodnil zistenými majetkovými pomermi žalobcu a výškou súdneho poplatku vo veci. Z potvrdenia o osobných, majetkových a zárobkových pomeroch prvostupňový súd zistil, že žalobca je rozvedeným dôchodcom, pričom má príjem vo výške 356,60 eur, nemá žiaden iný príjem, nemá žiaden majetok väčšej ceny, žiadnu nehnuteľnosť, žiadnu vyživovaciu povinnosť, nemá dlhy. Súd prvého stupňa mal za to, že zaplatenie 50 % súdneho poplatku neohrozí finančnú situáciu žalobcu. Po zaplatení 50 % súdneho poplatku zostane žalobcovi suma 257,10 eur, ktorá prevyšuje výšku životného minima plnoletej fyzickej osoby (185,19 eur) o 71,91 eur. Skutočnosť, že žalobca je starobným dôchodcom, sama o sebe nemôže byť dôvodom na oslobodenie od súdnych poplatkov.

Proti uzneseniu sa v zákonnej lehote odvolal žalobca s odôvodnením, že súd prvého stupňa nebral pri posudzovaní pomerov žalobcu do úvahy pravidelne sa opakujúce platby za bývanie na ubytovni vo výške 132 eur a s tým súvisiacich platieb, splácanie exekúcií za plyn v predmetnom dome žaloby 20 eur mesačne, 16,50 eur za kupónovú privatizáciu, ako aj základné potreby, strava cca 80 eur pri skromnosti, 20 eur za lieky, oblečenie a hygienické potreby a iné vo výške 20 eur. Z uvedeného preto vyplýva, že mu ostane ledva 68 eur, kde nie sú započítané nepredvídateľné náklady pri bežnom živote, čiže ostane mu minimum ako rezerva. Žalobca sa stotožnil s konštatovaním súdu prvého stupňa, že zaplatenie súdneho

poplatku nie je len otázkou krátkodobého intervalu a že nie je možné ho viazať na jednomesačný príjem. Ale pri posúdení z pohľadu príjmov a výdajov a zostatku to má

negatívny vplyv na dlhodobé prežitie, resp. sa predpokladá, že sa týmto môže dostať do dlhodobého deficitu na úkor možnosti domáhania sa svojich práv.

Pretože aj odvolanie žalovaného smerovalo proti uzneseniu, ktoré nie je rozhodnutím vo veci samej, preskúmal toto odvolanie odvolací súd v súlade s § 214 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. (ďalej len „O.s.p.“) bez nariadenia pojednávania. Odvolací súd bol pritom viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.). Po takomto preskúmaní napadnutého uznesenia dospel odvolací súd k záveru, že odvolanie žalobcu je čiastočne dôvodné.

Podľa § 138 ods. 1 zákona O.s.p. na návrh môže súd priznať účastníkovi celkom alebo sčasti oslobodenie od súdnych poplatkov, ak to pomery účastníka odôvodňujú a ak nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. Ak nerozhodne súd inak, vzťahuje sa oslobodenie na celé konanie a má i spätnú účinnosť; poplatky zaplatené pred rozhodnutím o oslobodení sa však nevracajú.

Pre posúdenie dôvodnosti návrhu na oslobodenie od súdnych poplatkov sú rozhodujúce majetkové pomery účastníka, ktoré je účastník povinný preukázať, výška súdneho poplatku a povaha spoplatňovaného úkonu vo veci. Pre úspešnosť takéhoto návrhu sa vyžaduje, aby návrh bol odôvodnený preukázanými okolnosťami, ktoré nie sú dočasnej alebo prechodnej povahy a opodstatňujú záver, že poplatník celkom alebo sčasti nemôže splniť poplatkovú povinnosť a jej splnenie nemožno od neho spravodlivo požadovať. Splnenie poplatkovej povinnosti nemožno od účastníka spravodlivo požadovať najmä v prípadoch, keď by vyžadovanie jej splnenia ohrozilo uspokojenie jeho základných životných potrieb a predstavovalo by prekážku realizácie ústavného práva účastníka na súdnu ochranu.

Pomery účastníka predstavujú spoločensko-ekonomické podmienky, v ktorých žije, jeho majetkové zárobné možnosti, počet osôb, ktoré je poplatník povinný podľa zákona vyživovať, jeho oprávnené potreby (bývanie, strava, uspokojenie bežných kultúrnych a iných hmotných potrieb).

Pokiaľ účastník požiada o oslobodenie od platenia súdnych poplatkov, nesie dôkazné bremeno na preukázanie toho, že jeho pomery vyhovú tejto žiadosti odôvodňujú, ale aj to, že z jeho strany nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. Súd nemá povinnosť zisťovať skutočnosti o pomeroch účastníka aj iným spôsobom, ako prostredníctvom žiadateľa. Pri skúmaní podmienok pre priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov súd posudzuje tvrdenia účastníka a hodnotí ním predložené dôkazy (na tento účel) podľa zásady voľného hodnotenia dôkazov (vyjadrenej v § 132 O.s.p.).

Vychádzajúc z hodnoty nehnuteľnosti - 1.000.000,- Sk (33.193,92 eur) uvedenej v kúpnej zmluve zo dňa 30.10.1998, je pravdepodobná výška súdneho poplatku za podanú žalobu 1.991,50 eur (položka 1 písm. a) Sadzobníka súdnych poplatkov tvoriaceho prílohu k z. č. 71/1992 Zb.).

Pri rozhodovaní o priznaní, prípadne nepriznaní oslobodenia je nevyhnutné zohľadniť celkové pomery oboch účastníkov, teda nielen nielen majetkové pomery, zárobné pomery žiadateľa, ale aj oprávnené potreby protistrany.

V danom prípade odvolací súd mal za to, že pomery účastníka, t.j. žalobcu, (dôchodok vo výške 356,60 eur, nemá žiadne iné príjmy, výdavky na ubytovanie vo výške 132 eur, výdavky na lieky vo výške 20 eur, platby 20 eur mesačne - splácanie exekúcie za plyn v predmetnom dome žaloby) odôvodňujú priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov, avšak nie v celom rozsahu, ale v rozsahu, ktorý neohrozí uspokojovanie základných životných potrieb žalobcu a nebude predstavovať prekážku realizácie jeho ústavného práva na súdnu ochranu. Na základe vyššie uvedených skutočností dospel odvolací súd k záveru, že žalobca spĺňa predpoklady pre oslobodenie od súdneho poplatku vo výške 75 %. Po zohľadnení výšky príjmu žalobcu, ako aj jeho majetkových pomerov, má súd za to, že zaplatením súdneho poplatku vo výške 25 % zo súdneho poplatku za návrh, nebude odňatá účastníkovi možnosť konať pred súdom. Nepriznanie oslobodenia od súdnych poplatkov v plnom rozsahu vzhľadom na predmet sporu (určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti) nemôže v tomto prípade predstavovať vytvorenie prekážky uplatnenia jeho práva na súdnu ochranu. K tomu odvolací súd zároveň poznamenáva, že pokiaľ žalobca má za to, že jeho uplatnený nárok je jednoznačne dôvodný,

prípadné zaplatené poplatky, nad súdom stanovenú výšku oslobodenia, si bude môcť uplatniť ako náhradu trov konania.

Na základe vyššie uvedených skutočností dospel odvolací súd k záveru, že žalobca čiastočne spĺňa predpoklady pre oslobodenie od súdneho poplatku, preto zmenil podľa § 220 O.s.p. napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je možné podať odvolanie.